

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 34/17

Λουξεμβούργο, 28 Μαρτίου 2017

Απόφαση στην υπόθεση C-72/15

The Queen, κατόπιν αιτήσεως της PJSC Rosneft Oil Company, πρώην Rosneft Oil Company OJSC κατά Her Majesty's Treasury, Secretary of State for Business, Innovation and Skills και The Financial Conduct Authority

Τα περιοριστικά μέτρα που θέσπισε το Συμβούλιο, στο πλαίσιο της κρίσης στην Ουκρανία, κατά ορισμένων ρωσικών επιχειρήσεων, μεταξύ των οποίων η Rosneft, είναι έγκυρα

Το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαινεται προδικαστικώς επί της νομιμότητας των περιοριστικών μέτρων που λαμβάνονται κατά ιδιωτών και οντοτήτων στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας

Με απόφαση της 31ης Ιουλίου 2014¹ και κανονισμό της ίδιας ημέρας², το Συμβούλιο έλαβε περιοριστικά μέτρα ως αντίδραση στις ενέργειες της Ρωσίας που σκοπούσαν στην αποσταθεροποίηση της κατάστασης στην Ουκρανία. Με τα μέτρα αυτά επιβάλλονται περιορισμοί σε ορισμένες χρηματοπιστωτικές συναλλαγές και στην εξαγωγή ορισμένων ευαίσθητων ειδών και τεχνολογιών, περιορίζεται η πρόσβαση ορισμένων ρωσικών οντοτήτων στις κεφαλαιακές αγορές και απαγορεύεται η παροχή υπηρεσιών αναγκαίων για ορισμένες εργασίες στον τομέα του πετρελαίου. Ο σκοπός των εν λόγω μέτρων που θεσπίστηκαν από το Συμβούλιο ήταν η αύξηση του κόστους των ενεργειών της Ρωσίας που υπονομεύουν την κυριαρχία της Ουκρανίας. Μία από τις εταιρίες τις οποίες αφορούν τα εν λόγω μέτρα είναι η ρωσική εταιρία Rosneft, η οποία ειδικεύεται στους τομείς του πετρελαίου και του φυσικού αερίου.

Η Rosneft αμφισβητεί ενώπιον του Ανώτερου Δικαστηρίου της Βρετανίας (High Court of Justice, England and Wales) το κύρος, υπό το πρίσμα του δικαίου της Ένωσης, των περιοριστικών μέτρων που το Συμβούλιο έλαβε σε βάρος της, καθώς και των εκτελεστικών μέτρων που το Ηνωμένο Βασίλειο θέσπισε βάσει των πράξεων του Συμβουλίου. Το δικαστήριο αυτό ερωτά, κατ' ουσίαν, το Δικαστήριο αν οι πράξεις του Συμβουλίου και του Ηνωμένου Βασιλείου είναι έγκυρες.

Όσον αφορά τα μέτρα που θεσπίστηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, μεταξύ άλλων, εάν, αφενός, κράτος μέλος δύναται, σε περίπτωση παραβίασεως των περιοριστικών μέτρων, να επιβάλει ποινικές κυρώσεις πριν το Δικαστήριο προσδιορίσει την έννοια των όρων που χρησιμοποιεί το Συμβούλιο και εάν, αφετέρου, τα περιοριστικά μέτρα αφορούν τη διεκπεραίωση πληρωμών από τις τράπεζες και απαγορεύουν την έκδοση διεθνών αποθετηρίων εγγράφων που ενσωματώνουν μετοχές εκδοθείσες πριν από τη θέσπιση των εν λόγω μέτρων.

Με τη σημερινή απόφασή του, **το Δικαστήριο κρίνει καταρχάς ότι είναι αρμόδιο να αποφαινεται προδικαστικώς επί του κύρους πράξεως εκδοθείσας βάσει των διατάξεων σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική άμυνας (ΚΕΠΠΑ)**, όπως είναι η απόφαση του Συμβουλίου. Διευκρινίζει, εντούτοις, ότι η προδικαστική παραπομπή πρέπει να αφορά είτε τον έλεγχο της νομιμότητας της αποφάσεως αυτής καθαυτήν υπό το πρίσμα του άρθρου 40 ΣΕΕ (άρθρο το οποίο ρυθμίζει, κατ' ουσίαν, τις σχέσεις μεταξύ της ΚΕΠΠΑ και των

¹ Απόφαση 2014/512/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 31ης Ιουλίου 2014, σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία (ΕΕ 2014, L 229, σ. 13), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2014/872/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 4ης Δεκεμβρίου 2014 (ΕΕ 2014, L 349, σ. 58, και διορθωτικό, ΕΕ 2014, L 350, σ. 15).

² Κανονισμός (ΕΕ) 833/2014 του Συμβουλίου, της 31ης Ιουλίου 2014, σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία (ΕΕ 2014, L 229, σ. 1, και διορθωτικό, ΕΕ 2014, L 246, σ. 59), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 1290/2014 του Συμβουλίου, της 4ης Δεκεμβρίου 2014 (JO 2014, L 349, σ. 20, και διορθωτικό, ΕΕ 2014, L 369, σ. 79).

λοιπών πολιτικών της Ένωσης) είτε τον έλεγχο της νομιμότητας των περιοριστικών μέτρων κατά των φυσικών ή νομικών προσώπων.

Εν συνεχεία, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι **δεν υφίσταται κανένα στοιχείο ικανό να επηρεάσει το κύρος της αποφάσεως ή του κανονισμού**. Ειδικότερα, το Δικαστήριο κρίνει ότι το γεγονός ότι η απόφαση προκαθορίζει ένα τμήμα του περιεχομένου του κανονισμού και ότι διευκρινίζει το αντικείμενο των περιοριστικών μέτρων δεν θίγει την άσκηση των αρμοδιοτήτων που το άρθρο αυτό αναθέτει στον Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας και στην Επιτροπή. Επιπροσθέτως, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η Συμφωνία εταιρικής σχέσεως και συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ρωσίας δεν εμποδίζει την έκδοση των εν λόγω πράξεων 3. Επίσης, το Συμβούλιο αιτιολόγησε επαρκώς τις πράξεις αυτές. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η σημασία των σκοπών που επιδιώκονται με τις επίδικες πράξεις είναι ικανή να δικαιολογήσει αρνητικές συνέπειες για ορισμένους οικονομικούς φορείς. Λαμβανομένης υπόψη της προοδευτικής εξελίξεως της αυστηρότητας των περιοριστικών μέτρων που θεσπίστηκαν για την αντιμετώπιση της κρίσης στην Ουκρανία, η επέμβαση στην επιχειρηματική ελευθερία και το δικαίωμα ιδιοκτησίας της Rosneft δεν μπορεί να θεωρηθεί δυσανάλογη.

Το Δικαστήριο κρίνει επίσης ότι **οι όροι του κανονισμού δεν αποκλείουν τη δυνατότητα του κράτους μέλους να επιβάλει ποινικές κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεως των διατάξεων του κανονισμού**. Το γεγονός ότι οι όροι που χρησιμοποιούνται στον κανονισμό μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο μεταγενέστερης σταδιακής διασαφήσεως εκ μέρους του Δικαστηρίου δεν εμποδίζει ένα κράτος μέλος να θεσπίσει κυρώσεις προκειμένου να διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού.

Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι **τα περιοριστικά μέτρα δεν αφορούν τη διεκπεραίωση πληρωμών από τις τράπεζες**. Επισημαίνει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης θα είχε χρησιμοποιήσει όρους διαφορετικούς από τον όρο «χρηματοδοτική βοήθεια» εάν ήθελε να εξαρτήσει την εκτέλεση οποιαδήποτε τραπεζικού εμβάσματος από αίτηση για τη χορήγηση πρόσθετης άδειας, λαμβανομένης υπόψη ότι οι υπηρεσίες πληρωμών παρέχονται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υπό την ιδιότητα του ενδιαμέσου, χωρίς να χρησιμοποιούνται ίδιοι πόροι. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο επισημαίνει, εξάλλου, ότι ο κανονισμός δεν έχει ως αντικείμενο ούτε τη δέσμευση περιουσιακών στοιχείων ούτε τη θέσπιση περιορισμών όσον αφορά τη μεταφορά κεφαλαίων.

Τέλος, **το Δικαστήριο κρίνει ότι τα μέτρα απαγορεύουν την έκδοση διεθνών αποθετηρίων εγγράφων τα οποία ενσωματώνουν μετοχές εκδοθείσες πριν από τη θέσπιση των εν λόγω μέτρων**.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106

---

3 Συμφωνία εταιρικής σχέσεως και συνεργασίας για τη σύναψη εταιρικής σχέσεως μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Ρωσικής Ομοσπονδίας, αφετέρου, η οποία υπογράφηκε στην Κέρκυρα στις 24 Ιουνίου 1994.